

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 296/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAK], [REDAKČNÝ ZNAK], zastúpeného advokátom JUDr. Gabrielom Blehom, Advokátska kancelária, Ladislava Dérera 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sp 70/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAK] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAK] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský

súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sp 70/2014 (z ďalšieho textu sťažnosti a priloženej dokumentácie vyplýva, že správne má byť 9 Sp 70/2014, pozn.; ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplynulo, že:

«(...) *Skutkový stav*

Sťažovateľ podal dňa 09.06.2013 na Centrum právnej pomoci Kancelária Bratislava Žiadosť o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

Podstatou sporu je skutočnosť, že Okresný súd v Lučenci vyniesol rozsudok 2T247/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.04.2011 a ja som v lehote 3 rokov podal žalobu na plnenie, nakoľko podľa rozsudku bol obžalovaný [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] uznaný za vinného, že spáchal trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia tým, že i napriek zákazu súdu o predbežnom opatrení predal hnutelné veci čím obvinený [REDAKOVANÉ] mi spôsobil škodu vo výške 4 437 176,50 Sk. Na str. 3 rozsudku súd uvádza: Podľa § 288 ods. 1,3 Tr. Por. Súd poškodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], so svojim nárokom na náhradu škody odkazuje na občianske súdne konanie. (...)

Centrum právnej pomoci moju žiadosť odmietol s odôvodnením, že nárok je premlčaný s poukazom na dvojročnú subjektívnu premlčaciu lehotu a ja som podal dňa 20.8.2014 opravný prostriedok v zmysle poučenia na odvolací súd Krajský súd v Bratislave.

Podstatou odvolania bol argument, že pre tento môj prípad je ustanovenie § 106 ods. 2/ v znení: Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla: to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Ako aj ďalšie argumenty vo vzťahu premlčania a ochrany dobrých mravov keďže odsúdený si nesplnil dobrovoľne povinnosť v zmysle rozsudku 8C/7/1998 a nevydal mi dobrovoľne nezákonné obohatenie vo výške 4 427 176.- SK. (...)

Na základe mojej sťažnosti na prieťahy v konaní som dostal vyrozumenie z Krajského súdu Bratislava, že moje odvolanie bolo vedené pod spisovou značkou 9Sp/70/2014 s tým, že predseda Krajského súdu moju sťažnosť vyhodnotil ako dôvodnú. (...)

Sťažovateľ sa sťažuje na nečinnosť Krajského súdu, a preto neexistuje žiadne posledné rozhodnutie z Krajského súdu.

Porušené základné právo

Základné právo [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 2Sp/70/2014 (zrejme má byť 9 Sp 70/2014, pozn.) porušené bolo.

Návrh na rozhodnutie vo veci samej

1. Základné právo [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 2Sp/70/2014 (zrejme má byť 9 Sp 70/2014, pozn.) porušené bolo.

2. Krajskému súdu Bratislava prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2Sp/70/2014 (zrejme má byť 9 Sp 70/2014, pozn.) konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadostučinenie v sume 15.000 Eur (slovom pätnásť tisíc), ktoré je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd Bratislava je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia na účet ich právneho zástupcu JUDr. Gabriela Bleha, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Priznanie primeraného finančného zadostučinenia

„Osobitne je potrebné odôvodniť návrh na priznanie primeraného finančného zadostučinenia (§ 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha). Aj v takom prípade by sa malo odôvodnenie a požadovaný rozsah riadiť existujúcou judikatúrou ústavného súdu, prípadne Európskeho súdu pre ľudské práva.“

Sťažovateľ si je vedomý, že podľa zvyklosti a zverejnenej judikatúry ústavný súd priznáva odškodnenie za prieťahy v konaní len v takej výške, ako ju sám vyhodnotí. Sťažovateľ si dovoľuje upozorniť, že v tomto konkrétnom prípade ide o dlhotrvajúce

„prenasledovanie“ nezákonnosťou s následkom bezdomovstva a ohrozovania na živote a zdraví nielen dospelých osôb, ale aj dvoch detí a pretrvávajúcimi prieťahmi v konaní sa prehĺbuje ich utrpenie, a preto žiada ústavný súd, aby zhodnotil tieto nenapraviteľné nevýhody aj pri určovaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Sťažovateľ je toho názoru, že od podania primárnej žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia rozsudkom 8C7/1998, ktoré mi nebolo vydané do dnešného dňa v náväznosti na rozsudok 2T247/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.04.2011 uplynulo už viac ako 18 rokov, a ja sa nemôžem domôcť mojej pohľadávky čo mi spôsobilo nenapraviteľné nevýhody od bankrotu až po rozpad rodiny.

Len pre úplnosť uvádzam, že Centrum právnej pomoci už dvakrát prehralo spor o poskytnutie právnej pomoci, nakoľko v dvoch predchádzajúcich odvolaniach (sp.zn. 10C87/2008 a 12C202/2008) som bol úspešný na Krajskom odvolávacom súde v Bratislave ale prieťahmi v konaní (nesprávny úradný postup) mi bola spôsobená škoda tým, že spory sa natiahli o niekoľko rokov a priniesli mi nenapraviteľné nevýhody. Považujem to za spiknutie CPP proti mojej osobe na čo neexistuje prostriedok nápravy.

Meritom sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré už vykazuje istina a úroky vyše 52 mil. Sk a ja sa stále nemôžem domôcť svojho majetku, nakoľko podľa ustálenej judikatúry ESLP pohľadávka sa považuje za majetok.

Len pre ilustráciu súdu uvádzam, že meritom sporu je rozsudok Okresného súdu v Lučenci 2T247 z 9.2.2010, ktorým preukazujem, že bola na mne dlhodobo páchaná trestná činnosť a z tohto dôvodu som sa aj s rodinou dostal do druhej platobnej neschopnosti a následne do prepadu do bezdomovstva a rozpadu rodiny.

Nezákonnosť v rozhodnutiach a postupe je predmetom súdneho konania aj v tomto prípade, v ktorom sú opäť prieťahy v konaní, spôsobila svojimi príčinnými súvislosťami sťažovateľom neznesiteľné životné podmienky, ktoré sa pritvrdili do neúnosnej miery ohrozenia zdravia a života. Preto, z dôvodov vymanenia sa z tohto neznesiteľného stavu, požadujem odškodnenie formou finančného zadosťučinenia v takej výške ako uváži Ústavný súd a v akej výške sa odškodňuje vo vyspelých demokraciách. Životy a zdravie majú nevyčísliteľnú hodnotu, preto si myslím, že výška finančného zadosťučinenia je vzhľadom na moje postavenie bezdomovca primeraná.

Medzinárodná judikatúra:

Sťažovateľ tvrdí, že ide o skrytú formu prenasledovania štátnou mocou ako odplata za účasť v politickej súťaži v minulosti.

Výrok z rozhodnutia medzinárodného súdu k podobnej, ale právne relevantnej otázke: „Tento súd preto už veľakrát vyložil svoju konštantnú jurisdikciu, že pojem „prenasledovanie“ v sebe zvyčajne zahrňuje aktivitu štátnej moci (exekutívnu alebo súdnu), pod zvrchovanosťou ktorej sa sťažovateľ nachádza zvyčajne ako jej štátny občan, neprípustnú z hľadiska ľudských práv, poprípade zámernej či objektívne vynútenej pasivity štátnej moci domovského štátu, ktorá predstavuje priamu alebo nepriamu podporu aj prenasledovania nepohodlných jedincov niekým iným.

Návrh na rozhodnutie o výške zadosťučinenia

1. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 15.000 Eur (slovom pätnásť tisíc), ktoré je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

2. Krajský súd Bratislava je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Znaky osobitného zreteľa:

Otázka priesťahov v konaní v tomto prípade je citlivá najmä z dôvodov, že sťažovateľ sa návratom na Slovensko od 13.10.2005 ako rodina s dvomi maloletými deťmi prepadli do bezdomovstva a v januári 2006 im ako bezdomovcom hrozila smrť zamrznutím obdobne ako bolo prezentované v tlači, že v tomto období zamrzlo v Bratislave 17 bezdomovcov. Priesťahmi v konaní sa sťažovateľ nevie dovolať spravodlivosti od 19.11.1993, teda viac ako 20 rokov.

Keby boli súdy konali v zmysle zákona, nemohlo by dôjsť k ďalšiemu odpredaju ich obydli, ktorý sa uskutočnil ako priamy následok priesťahov v konaní v minulosti. Sťažovatelia i naďalej žijú potupným a ponižujúcim životom bezdomovcov ako rodina s dvomi deťmi.

V tomto konaní nejde o spor o zlaté mince alebo nepreplatenú faktúru, v ktorom plynutie času nič podstatného nezmení na osude ľudí. V tomto konaní ide o ľudské práva, právo na majetok, právo na dôstojný život, v ktorom plynutie času v krivde spôsobuje nenapraviteľné až priam katastrofálne následky a nevýhody - prepád do bezdomovstva. Priesťahy v konaní sťažovatelia považujú za neprijateľné prenasledovanie štátnou mocou,

nakolko ako prax ukazuje, príčinu predbehol následok príčiny a ten spôsobil katastrofickú nespravodlivosť.

V spojení s nečinnosťou súdov v iných konaní a nevyožiteľnosťou práva v zmysle spôsobenej škody vo výške 4,4 mil. Sk v kauze LC Print Lučenec, sa navrhovateľ dostal do druhotnej platobnej neschopnosti, prepadol sa do chudoby a bezdomovstva čo narušilo jeho rodinné vzťahy do takej miery, že momentálne je v rozvodovom konaní a deti budú niest' nenapraviteľné následky. (...)»

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

5. Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sp 70/2014, avšak z príloh sťažnosti a zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že zrejme ide o konanie vedené pod sp. zn. 9 Sp 70/2014, preto sa ústavný súd sústredil na toto konanie.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

7. Vychádzajúc zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo zistení od krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie sa začalo doručením návrhu na začatie konania krajskému súdu 28. augusta 2014 a 26. apríla 2016 bolo konanie rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Sp 70/2014 skončené. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 23. júna 2016.

Napadnuté konanie pred krajským súdom trvalo 1 rok a 8 mesiacov, počas ktorého krajský súd vyzval odporcu na vyjadrenie k podanému návrhu (3. septembra 2015), toto vyjadrenie bolo zaslané sťažovateľovi (25. mája 2015) na zaujatie stanoviska, ku ktorému došlo 30. júna 2015, vo veci bolo následne rozhodnuté 26. apríla 2016.

8. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

9. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 28. decembra 2016 podal sťažnosť na priet'ahy v konaní adresovanú predsedovi krajského súdu. Do uvedeného dátumu nepreukázal, že by si práva, ktorých porušenie namieta pred ústavným súdom, chránil iným spôsobom.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaného zákonného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Po prešetrení vybavenia sťažnosti predsedom Krajského súdu v Bratislave z 21. januára 2016, ktorý uznal dôvodnosť sťažnosti, krajský súd už plynulo vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci a napokon 26. apríla 2016 aj meritórne rozhodol.

Skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení pre účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08).

Postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol bez prietahov (čomu nasvedčuje aj odpoveď predsedu krajského súdu sp. zn. Spr 2407/15 z 21. januára 2016, avšak po využití účinných prostriedkov nápravy sa postup krajského súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2017